

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 10. april 2024 i ankesag

Sagl.nr. K 017/24

T

Født den [...] 1996

Advokat Marie Louise Frederiksen

Qaasuitsoq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 31. august 2022 (kredsrettens sagl.nr. KS-QAA-339-2022).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den for kredsretten rejste tiltale og skærpelse af foranstaltning samt forhøjelse af den tilkendte tortgodtgørelse til 15.000 kr., såfremt der dømmes i overensstemmelse med den rejste tiltale i forhold 2.

T har påstået frifindelse, subsidiært 30 dages betinget anstaltsanbringelse og frifindelse for påstanden om betaling af tort.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Forklaringer

Vidnerne F1 og F2 har i det væsentlige forklaret for landsretten som i første instans.

F1 har supplerende forklaret, at hun nu er 21 år. Hun er i familie med T. T er en del af hendes fars familie, men hun er ikke bekendt med hvordan. Hendes storebror var en del sammen med T.

Hun kan ikke huske om T ofte overnattede hos dem. Hun husker bedst overnatningen, hvor episoden fandt sted. De havde "samvær" med T. Med samvær mener hun, at hendes storebror var sammen med T uden for.

Hun kan ikke huske, hvordan de lå, den nat, hvor T overnattede hos dem. Hun husker alene den store seng. I den store seng lå hun, F2, T og hendes storebror. Hun vågnede ved, at episoden skete. Hun vågnede ved, at der blevet lavet samlejebevægelser bag hende og mod hende. Det var T, som gjorde det. Hun rejste sig og gik ind i stuen. Hun så ikke, om der skete andet i værelset, inden hun gik ind i stuen. Hun ved ikke, hvor længe T havde gjort det, men hun rejste sig straks efter, at hun vågnede.

Med samlejebevægelser mener hun, at T bevægede den nedre del af sin krop mod hende. Hans krop ramte hendes baller. Det var ikke rigtig hurtige bevægelser. Hun ved ikke, hvor mange gange, han bevægede sin krop.

T lå på tværs af hende, da han lavede samlejebevægelser. De lå begge på siden, og T lå bag hende.

Hun havde gamacher, trusser og en bluse på. Hun kan ikke huske, hvordan T var påklædt.

Om morgenen fortalte F2, at hun også var blevet berørt og "leget med". F2 fortalte, at hun havde ondt i sit underliv/sin vagina.

Hun ved ikke, om hendes storebror vågnede af det der skete.

Forholdet blev først anmeldt til politiet i 2021, da hun skammede sig. Hun havde på grund af en dårlig opvækst ikke lært at udtrykke sig. Det var først F2, som anmeldte sit overgreb. Politiet spurgte herefter, om hun også ville anmelde det, som hun havde oplevet.

F2 har supplerende forklaret, at hun den pågældende nat sov på siden. Hun mener, at T lå mellem hende og F1. Hun kan ikke huske, om der lå flere i sengen. Hun sov og vågnede af, at der skete noget med F1. Hun vågnede af, at T bevægede sig og lavede samlejebevægelser mod F1. Hun så ikke bevægelserne, men hun mærkede det, da han også "ramte" hende. Hun tænker, at det var samlejebevægelser, da hun kunne mærke, at han opførte sig sådan.

Da T havde rørt ved F1, skiftede han til hende og rørte hendes vagina. F1 var stadig til stede i værelset, da det skete. Hun kan ikke huske, om F1 på et tidspunkt forlod værelset.

Som hun husker det, var berøringerne ved vagina uden på trusserne. Hun husker episoden ret dårligt. Hun husker ikke, at hun blev berørt under trusserne. Hun husker ikke, at T havde sine fingre oppe i hendes vagina. Hun er sikker på, at T ikke havde fingrene oppe i hende.

Foreholdt afhøringsrapport af 20. oktober 2021 (x16, 3. og 4. linje) hvoraf fremgår, at ”han fortsatte sin bevægelse direkte ned mod afhørtes underliv, og tog sin hånd ind under trussen oppefra. Han førte her 2 fingre op i afhørtes vagina” har vidnet forklaret, at T ikke førte fingrene ind i hende, men op under trusserne og lavede en bevægelse op og ned. T bevægede udelukkende sine fingre op og ned. Det er hun netop kommet i tanke om. T brugte to fingre, da han lavede en bevægelse oppe under trusserne. Det varede ikke længe – måske et minut. Hun er ikke klar over, hvad klitoris er, og hun ved ikke, om han berørte den.

Foreholdt samme rapport (x16, 7. linje ff) hvoraf fremgår ”afhørte uddybede dette med, at så vidt hun kunne mærke, så var det ringefingeren og langefingeren, ud fra, hvor hun kunne mærke hans andre fingre. Imens han havde fingrene oppe i afhørte, bevægede han sin hånd i cirkelbevægelse på afhørtes vagina. Afhørte beskrev, at han blev ved på den måde i ca. 7 minutter, før han stoppede af sig selv” har vidnet forklaret, at hun ikke sagde sådan til politiet. Det kan hun ikke huske.

T stoppede af sig selv med at røre ved hende.

Forholdet blev først anmeldt i 2021, da hun kom på efterskole, hvor hun havde samtaler med nogen, som rådede hende til at anmelde det.

Hun kan ikke huske, om hun talte med F1 om episoden dagen efter. Hun kan ikke huske, om hun på et senere tidspunkt talte med F1 om episoden. Hun kan huske, at F1 på et tidspunkt fortalte hende, at hun havde været udsat for noget. Hun har også på et tidspunkt fortalt F1, at der var sket noget med hende, men de har ikke talt meget om det.

Foreholdt afhøringsrapport af 20. oktober 2021 (x15) hvoraf fremgår bl.a., at ”Afhørte var ikke faldet i søvn endnu, men de andre sov og F1 sov på siden. Ingen af dem reagerede på, at T lagde sig op til dem. T lagde sig helt tæt op ad F1, som lå på siden. Imens han lå op af F1, tog han armene om hendes skuldre og dronten imod hende, og begyndte at bevæge sit underliv frem og tilbage op af F1. F1 vågnede af det, som T gjorde, men hun lod som om hun sov og rørte sig ikke.” har vidnet forklaret, at hun ikke kan huske, at hun har forklaret sådan til politiet.

Hun mindes, at hun kunne mærke noget i underlivet dagen efter.

Personlige forhold

T har forklaret, at han i dag bor hos sine forældre. Han har en søn, som bor hos sin mor. Han har intet arbejde.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vidnerne F2 og F1 har forklaret, at de sammen lagde sig til at sove i et værelse sammen med T og en eller to andre. De har videre forklaret, at de begge vågnede ved, at T i løbet af natten lavede samlejebevægelser mod F1. F1 har forklaret, at T bevægede den nedre del af sin krop ind mod hendes baller.

T har vedrørende begge forhold alene forklaret, at han i 2014 led af epilepsi, og at han derfor ikke kan huske meget fra dengang.

På denne baggrund og under hensyn til det efterfølgende forløb, hvor T vendte sig mod F2, tiltræder landsretten kredsrettens afgørelse vedrørende forhold 1, hvorfor T har overtrådt kriminallovens § 84 om blufærdighedskrænkelse.

Vedrørende forhold 2

Vidnet F2 har forklaret, at T, efter han havde lavet bevægelserne mod F1, vendte sig mod hende. F2 har afvist, at T indførte fingre i hende, men forklaret, at han befølte hende.

To dommere udtaler

F2s forklaring om omfanget af befølingen navnlig i skridtet har ved politiafhøringen, forklaringen i kredsretten og for landsretten afvejet for så vidt angår, om befølingen skete indenfor eller udenfor hendes trusser, og befølingens karakter.

På denne baggrund finder vi det alene bevist, at T befølte F2 uden på trusserne og dermed krænkede hendes blufærdighed, hvorfor T skal frifindes for den rejste tiltale om voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 12 år, og dømmes for blufærdighedskrænkelse.

En dommer udtaler

Idet F2 efter forehold af sin tidligere forklaring har bekræftet, at befølingen af hendes skridt skete under trusserne, hvor T aede hende, finder jeg, at det er bevist, at han har overtrådt kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 3 (dagældende § 79).

Der træffes afgørelse efter flertallet, hvorfor T frifindes for voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje med et barn, og i forhold 2 i stedet dømmes for blufærdighedskrænkelse.

Under hensyn til at der er tale om to forhold af blufærdighedskrænkelser, hvoraf det ene forhold blev begået over for et barn under 12 år, men også under hensyn til, at T på tidspunktet var 17 år, sagsbehandlingstiden og den omstændighed, at han ikke tidligere er foranstaltet, finder landsretten, at foranstaltningen skal fastsættes til 30 dages betinget anstaltsanbringelse med en prøvetid på 1 år.

På grund af udfaldet stadfæster landsretten kredsrettens afgørelse vedrørende tort.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens afgørelse ændres, således at T idømmes betinget anstaltsanbringelse i 30 dage. Fuldbyrnelsen af foranstaltningen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år.

Kredsrettens afgørelse vedrørende tortgodtgørelse til F1 og F2 stadfæstes.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Nina Fischer Rønde

DOM

afsagt af Qaasuitsoq Kredsret den 31. august 2022

Retten nr. 339/2022

Politiets nr. 5513-97351-00181-21

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1996

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 16. marts 2022.

T er tiltalt for overtrædelse af

Forhold 1

Kriminallovens § 84, stk. 1 - Blufærdighedskrænkelse

Ved på et ukendt tidspunkt i sommeren eller i efteråret 2014 på adressen Elisabannguup Aqq. B-[...] i Ummannaq, at have krænket blufærdigheden hos F1, født den [...] 2003, idet tiltalte lagde sig tæt op ad F1, der lå og sov i en seng og her lavede samlejebevægelser op ad F1s hofte og lår, hvilket var egnet til at krænke blufærdigheden hos hende.

Forhold 2

Kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 3 - voldtægt ved andet seksuelt forhold af barn under 12 år,

Ved på samme tid og sted og i umiddelbar forlængelse af det i forhold 1 beskrevne, at have skaffet sig samleje ved andet seksuelt forhold til F2, født den [...] 2005, idet han vendte sig mod F2 i sengen, hvor han med sin ene hånd førte den ind under hendes trusser og ned til hendes underliv, hvor tiltalte stak to fingre ind i hendes vagina mens han lavede cirkulære bevægelser med hånden.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om 5 måneders anstaltsanbringelse.

Anklagemyndigheden nedlægger endvidere på vegne af F2 påstand om godtgørelse for tort på 60.000 kr. i medfør af erstatningsansvarslovens § 26.

Anklagemyndigheden tager endvidere på vegne af F1 og F2 forbehold for påstand om erstatning/godtgørelse.

T har nægtet sig skyldig i forhold 1 og 2.

På vegne af T har forsvareren fremsat påstand om frifindelse i begge forhold. Subsidiært betinget anbringelse i Anstalten for Domfældte i 30 dage. Foranstaltningsspørgsmålet udsættes med en prøvetid på 1 år, som bortfalder, såfremt tiltalte ikke begår ny lovovertrædelse i prøvetiden.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T, og vidneforklaring af F1 og F2.

Tiltalte T har afgivet forklaring den 31. august 2022. Forklaringen er refereret i retsbogen.

Vidnet F1 og F2 har afgivet forklaring den 31. august 2022. Forklaringerne er refereret i retsbogen.

Dokumenter

Det fremgår af forhold 1, bilag A-1-1, anmeldelsesrapport, at Uummannaq Politi den 22-10-2021 kl. 1103 fik anmeldelse om voldtægt, hvor anmelder F2 på 15 år havde rettet personlig henvendelse sammen med medarbejder fra Efterskolen [...], idet anmelder var blevet udsat for voldtægt tilbage i 2014, hvor hun var 9-10 år. Gerningsmanden var hendes fars fætter, T.

Det fremgår ligeledes af forhold 2, bilag A-1-1, anmeldelsesrapport, at Uummannaq Politi den 17-02-2022 kl. 0000 fik anmeldelse om blufærdighedskrænkelser af den mindreårige F1, født [...] 2003.

Personlige oplysninger

T er ikke tidligere foranstaltet.

T har om sine personlige forhold forklaret, at han ellers er ansat ved kommunen ved at beskæftige sig med hunde udendørs. Han bor hos sine forældre og har ingen uddannelse. Når han havde haft epilepsi, plejede han at glemme alt omkring sig, selv dagen efter vidste han ikke, hvad han skulle have foretaget sig dagen før. Personligt går det godt med ham nu. Han har en søn på 5 år. Han bor sammen med sin søn og sørger for han. Han har ingen samlever.

Sagsbehandlingstid

Anklageskriftet dateret den 18. februar 2022 blev modtaget af Kredsretten den 16. marts 2022. Begge forhold blev begået på et ukendt tidspunkt i sommeren eller efteråret 2014. Sagen har ikke været forsøgt behandlet tidligere.

Retten's begrundelse og afgørelse

Om skyldspørgsmålet

Tiltalte har nægtet sig skyldig i begge forhold, da han intet husker, som primært skyldes, at han har tendens til at glemme alt, når han havde haft epilepsi.

Vidnet F1 var følelsesmæssigt påvirket, da hun afgav en troværdig vidneforklaring i Retten om, at hun sov ved siden af tiltalte i deres tidligere bolig Elisabannuup Aqq. i Uummannaq, så hun blev forskrækket, da hun vågnede ved, at tiltalte lavede samlejebevægelser mod hende bagfra, så hun stod op med det samme og gik ind i stuen.

Sammenholdt med anmeldelsesrapporten, bilag A-1-1, har Retten således fået det bevist, at tiltalte har overtrådt kriminallovens § 84, stk. 1 - blufærdighedskrænkelser, som beskrevet i anklageskriftet.

Vidnet F2 var også ret påvirket følelsesmæssigt, da hun afgav en troværdig og detaljeret forklaring i Retten om, at tiltalte lå i midten på madrassen, hvor hun og hendes storesøster F1 lå og sov ved siden af, da hun vågnede og så, at tiltalte lavede samlejebevægelser mod hendes storesøster F1, og derefter vendte sig om til hende, førte sine 2 fingre ned under hendes trusser og aede hendes vagina med sine fingre, uden at stikke fingrene ind i hendes vagina.

Retten har ikke fået det bevist, at tiltalte havde stukket sine to fingre ind i F2s vagina og lavet cirkulære bevægelser, men finder det bevist sammenholdt med anmeldelsesrapporten, bilag

A-1-1, at tiltalte havde ført sine 2 fingre ind under F2s trusser og befølt hendes vagina ved at æ hendes vagina med fingrene. Da tiltaltes fingre ikke er stukket ind i skadelidtes vagina, er der ikke tale om voldtægt ved andet seksuelt forhold til barn under 12 år, hvorfor tiltalte frifindes herfor, men findes skyldig i blufærdighedskrænkelser mod barnet F2, hvorved tiltalte har overtrådt kriminallovens § 84, stk. 1 – blufærdighedskrænkelser ved at have ført sine 2 fingre ind under F2s trusser og æ hendes vagina med sine 2 fingre.

Om foranstaltningen

Retten finder, at der er formildende omstændigheder i sagen i medfør af kriminallovens § 123, stk. 9. Tiltalte har gode personlige forhold, da han har sin 5-årige søn hos sig, som han forsørger. Tiltalte var 17 år, da han begik lovovertrædelserne, og han har ikke begået lovovertrædelser før og efter de 2 forhold.

Tiltalte er frifundet for voldtægt ved andet seksuelt forhold til barn under 12 år i forhold 2, men fundet skyldig i blufærdighedskrænkelser, som kan foranstaltes efter Politiets Dagbefaling med betinget anstaltsdom eller kortere anstaltsanbringelse fra 20 dage til 3 måneder alt efter grovheden.

Da tiltalte nu er fundet skyldig i 2 tilfælde af blufærdighedskrænkelser, finder Retten det passende, at foranstaltningen fastsættes efter kriminallovens § 129, stk. 1, nr. 1, da det findes tilstrækkeligt at afholde tiltalte fra at begå nye lovovertrædelser, og nr. 2, da hensynet til lovovertrædernes grovhed ikke taler imod at anvende denne foranstaltning.

Tiden på anbringelsen fastsættes i medfør af kriminallovens § 129, stk. 2 til 60 dage med en prøvetid på 2 år, som bortfalder, såfremt tiltalte ikke begår en ny lovovertrædelse i prøvetiden, navnlig da tiltalte er fundet skyldig i to tilfælde af blufærdighedskrænkelser.

Torterstatning

Efter retspraksis finder Retten det passende, at tiltalte skal betale 5.000,00 kr. i torterstatning til F1 og 5.000,00 kr. til F2.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

T frifindes for voldtægt ved andet seksuelt forhold i forhold 2, men findes skyldig i blufærdighedskrænkelser for begge forhold og idømmes betinget anbringelse i Anstalten for Domfældte i 60 dage. Foranstaltningsspørgsmålet udsættes med en prøvetid på 2 år, som bortfalder, såfremt T ikke begår en ny lovovertrædelse i prøvetiden.

T skal betale en torterstatning på 5.000,00 kr. til F1.

T skal betale en torterstatning på 5.000,00 kr. til F2.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Eleonora Steenholdt Mørch
Kredsdommer

Den 31. august 2022 kl. 13.30 holdt Qaasuitsoq Kredsret offentligt retsmøde i retsbygningen i Uummanaq.

Kredsdommer Eleonora Steenholdt Mørch behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 339/2022

Politiets nr. 5513-97351-00181-21

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1996

[...]

T forklarede på grønlandsk blandt andet ad forhold 1:

Han ved hvem F1 er, da han er i familie med hende, han er også i familie med F2. Han har ikke overnattet eller sovet sammen med F1. Han har ikke boet sammen med hende i 2014.

Foreholdt bilag C-1-1, side 2 afsnit 4. sidste:

”Sigtede forklarede, at han havde svært ved at huske hvad der var sket for 6 år siden og at han dengang led, af epilepsi. Sigtede forklarede, at han er i familie med F1 og at de har sove i samme hus flere gange.”

Tiltalte finder sin forklaring besynderligt.

Forsvareren gjorde opmærksom på at tiltalte ikke har underskrevet referatet af politiafhøringen.

Adspurgt af dommeren forklarede han videre, at han ikke ved hvis hus det var, da han ikke kan huske det. Han var her dengang. F1 er datter til sin farbrors søn, og han kan ikke huske hvor hun boede dengang.

[...]

T forklarede på grønlandsk blandt andet ad forhold 2:

Denne F2 var vidst datter til X1, og han er i familie med hende. Han har ikke på nogen måder sovet sammen med hende.

Adspurgt af forsvareren forklarede han videre, at han var 17 år gammel under hændelserne. Han tog medicin for epilepsi fra 2015 til 2021. Han nægter sig skyldig i sigtelserne, og grunden til at han ikke kender adressen, er at han ikke ved hvor den er. Hvis det er hans families hus, så tænker han ikke på adressen, det er nok den primære grund til at han ikke kender den. Han boede hos sine forældre dengang, men de forblev hos deres forældre dengang.

Han ved ikke hvem han omgik med dengang han var 17 år, da hans hukommelse er begrænset på grund af epilepsi, han har også glemt hændelserne fra dengang. Han havde voldsomt epilepsi på det tidspunkt. Han tog medicin inden han gik i seng, og vågnede af epilepsianfald. Han mister hukommelse under voldsomme anfald, han tog i lang tid daglig medicin, han stoppede med medicin i 2021.

[...]

F2 forklarede på grønlandsk blandt andet ad forhold 2:

Hun kender T, det er hans fars fætter. Hændelsen skete i 2014 i deres hus i Uummannaq, i Elisabannguup Aqqutaa, hvis B-nummer hun ikke husker. Hun boede der sammen med sin mor, far og søskende. Hun har også boet i Thomas Pjerttorsunip Aqq. B [...].

Hun blev berørt dengang på soveværelset i huset i Elisabannguup Aqqutaa. Hun husker madrassen, der var to soveværelser. Hun var på soveværelset sammen med sin fars fætter T, F1, X2 og X3. Hun husker ikke præcist hvordan hun lå, men hun var i madrassen. Hun husker ikke hvilken side T lå i, men T lå mellem hende og F1. Han rørte ved hendes vagina under hendes tøj, hun husker at blive rørt af ham. Hun havde trusser og undertrøje på dengang. Han rørte ved hende med sine fingre og aede hende.

Han aede hende udenpå. T sagde ikke noget. Det var kortvarig, det varede ikke i lang tid. Hun reagerede ikke på det dengang. Hun husker ikke tydeligt hvor gammel hun var dengang, hun var under 10 år. Hun blev ked af at blive behandlet på den måde. Hun havde tøj på da det skete, T lavede samlejebevægelser mod F1 og vendte sig efterfølgende mod hende og gjorde det mod hende. Hun så at han lavede samlejebevægelser mod F1, F1 var dengang 2 år ældre end hendes selv.

Huset i Elisabannguup Aqq. var grøn uden loft. Hun ved ikke om hendes storesøster F1 så hændelsen, hun husker ikke tydeligt om hun havde en dyne over sig, da hun lå på madrassen. Det var ikke alle der var vågne dengang, hun vågnede ved at F1 blev behandlet på den måde. F1 gjorde ikke noget. Det var vist først i 2019 at hun fortalte om det. Hun anmeldte det først i 2021, fordi den person hun talte sammen med i Maniitsoq, havde tilskyndet hende til at anmelde det til politiet, og det var hårdt at anmelde det.

Adspurgt af dommeren forklarede hun videre, at de flyttede i 2017. Han brugte to hænder, han aede hende kun hendes vagina udenpå.

[...]

Vidnets forklaring gav ikke tiltalte anledning til supplerende forklaring.

Anklager berigtiger herefter gerningsstedet til Elisabannguup Aqq. B-[...] i Uummannaq.

[...]

F1 forklarede på grønlandsk blandt andet ad forhold 1:

Det skete i sin fars hus i Uummanaq på adressen i Elisabannguup Aqquserna, hun husker ikke B-nummeret, men det var grønt hus. Hun husker ikke præcist hvornår det skete, men det var omkring 2015.

Hun boede i sin fars grønne hus. Hun husker ikke tidspunktet, men det skete om natten mens de var i soveværelset. Huset havde to soveværelser, hun var i soveværelset sammen med F2, X2 (X2) og T. Hun selv lå vist på sengen dengang.

Adspurgt om der var nogen ved siden af hende, svarede hun at T lå på tværs bag hende da hun vågnede. Den pågældende T er familie til sin far, men hun kender ikke hvordan. T lavede samlebevejelser mod hende bagfra. Adspurgt om hvordan hun følte, begyndte hun at græde. Hun ved ikke hvordan hun følte dengang, da hun var lille, men hun var bange.

Senere fandt hun selvfølgelig ud af at det hun blev udsat for, var forkert, det kunne hun ikke lide. Hun ved ikke hvor lang tid det varede, hun stod op da hun vågnede. Hun husker ikke noget fra hun vågnede, men hun gik ind til stuen. Hun så ikke F2. Da de gik i seng, så hun F2, T og X2. Hun lå lidt for sig selv, da de gik i seng. Hun husker ikke hvordan de lå, da hendes hukommelse er begrænset.

[...]

Vidnets forklaring gav ikke tiltalte anledning til supplerende forklaring.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 15.50.

Eleonora Steenholdt Mørch
Kredsdommer